

1.6.9

43a (סיום הפרק) → 45a (אמר רבי זירא אמר רבא בר ירמיה: מאימתי מברכין על הריח) 43a

1. והיא העלתם הגגה ותטמנם בפשתי העץ הערכות לה על הגג: יהושע פרק ב פסוק ו
2. כל הנשמה תהלל יה הללו יה: תהלים פרק קנ פסוק ו
3. ילכו ינקותיו ויהי כזית הודו וריח לו כלבנון: יהושע פרק יד פסוק ז
4. את הפל עשה יפה בעתו גם את העלם נתן בלבם מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף: קהלת ג:יא
5. הוא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי הרה ... בראשית פרק לח פסוק כה
6. וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו: ישעיהו פרק ו פסוק ג
7. ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש: דברים פרק ח פסוק ח
8. ארץ אשר לא במספגת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה ארץ אשר אבניה ברזל ומחררה תחלב נחשת: דברים פרק ח פסוק ט
9. ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטבה אשר נתן לך: דברים פרק ח פסוק י

- I ברכת הריח – at what point is the ברכה made and the various formulations (v. 1)
- a Source for ברכת הריח v. 2
  - b Tangent: ברכת האילנות
  - c Aggadic tangents: vv. 3-4
    - i Tangents from בית מדרשו של רב value of a torch or the moon (against מזיקין); care not to embarrass (v. 5)
  - d Related ברייתות: precedence between various ברכות הריח; between ויין שמן
    - i Tangent: proper department for ת"ח (v. 6)
- II עיקר וטפל: משנה ז'
- a If: they brought a salty fish and brought out bread with it, say שהכל on fish and that exempts the bread
    - i Rule: make the ברכה on the עיקר and that exempts the טפל (גמרא identifies the scenario)
- III ברכה אחרונה: משנה ח'
- a Over 5 species (grapes, figs, pomegranates, dates, olives) –
    - i as per vv. 7-9 (ברכת המזון) ג' ברכות ד"ג
      - 1 in spite of vv. 7,9, v. 8 interrupts and guides it to bread
        - (a) Response: interruption of לחם guides "chewing wheat" (for full ברכות, need real bread)
      - ii ברכת המזון even if boiled vegetables constitute his meal (e.g. boiled cabbage), recite ברכת המזון ד"ע
      - iii Final ruling: over anything with 5 grains; במ"מ before, המחיה after;
        - 1 And: over any of the 5 fruits – בפה"ע before, פרי העץ, ועל פרי העץ after
          - (a) Formulation: presented; חתימה is חתימה; (א"י) in על הארץ ועל פירותיה
    - b on water drunk for thirst (as opposed to drinking water to clear a choking hazard)
      - i שהכל חכמים
      - ii בורא נפשות רבות וחסרונן ד"ט
      - iii Final ruling: follows custom of the people – (שהכל)
        - 1 Various opinions regarding which foods require ואחרונה
          - (a) Challenge: to opinion that all do – ברייתא ruling that some things require לאחריה
          - (b) Answer: refers to ברכת המצוות
            - (i) However: in א"י, they sometimes say ברכות at the end of המצוות (e.g. תפילין)
            - (ii) Answer: ברכת הריח